

15/010/2010

Sisäasiainministeriö
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

SISÄASIAINMINISTERIÖ

28.06.2010

INRIKESMINISTERIET

Asia: Sisäasiainministeriön lausuntopyyntö kotouttamislain uudistamiseksi 27.5.2010
Viite: SM024:00/2009**KOTOUTTAMISLAIN UUDISTUS**

Sisäasiainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämiseksi.

Kotouttamislain soveltamisalan laajennus

Tällä hetkellä kotouttamislain mukaisia palveluiden ja toimenpiteiden piiriin voivat kuulua Suomeen muuttaneet henkilöt, joilla on kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta Suomessa.

Ehdotetun lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan henkilöön, jolla on ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettu voimassaoleva oleskelulupa Suomessa. Lakia sovelletaan myös henkilöön, jonka oleskeluoikeus on rekisteröity tai jolle on myönnetty oleskelulupakortti ulkomaalaislain mukaisesti. Toimenpiteitä ja palveluita puolestaan tarjotaan Suomessa asuville maahanmuuttajille. Maahanmuuttajana pidetään ehdotetun lain 3 § 1 momentin 3)-kohdan mukaan Suomeen muuttanutta henkilöä, joka oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyllä luvalla ja joka ei ole Suomen kansalainen. Pykälän perusteluissa sanotaan, että asumisella ei viitata suoraan kotikuntalakiin tai soveltamisalalakiin.

Suomeen muuttavan henkilöön sovelletaan soveltamisalalain mukaista sosiaaliturvalainsäädäntöä, mikäli hänen tarkoituksenaan on jäädä Suomeen vakinaisesti asumaan ja hänellä on lisäksi yhden vuoden oleskeluun oikeuttava voimassa oleva oleskelulupa (SovAL 3 a §:n 2 momentti 2) kohta). Lisäksi maassa oleskelun ja mahdollisen työskentelyn tulee olla laillista. Kelan ohjeistuksen ja soveltamiskäytännön mukaan maahanmuuttaja ilmoittaa itse, muuttaako hän Suomeen vakinaisesti asumaan. Soveltamisalalaissa on kuitenkin lueteltu seikkoja, jotka yleensä osoittavat Suomeen muuton vakinaisuutta. Vaikka Suomeen muuttanutta henkilöä ei pidettäisi soveltamisalalain mukaisesti täällä vakinaisesti asuvana, hänellä voi Suomessa työskentelynsä ajan olla oikeus sairausvakuutuslain mukaisiin etuuksiin - tai toisesta EU/ETA-maasta tai Sveitsistä tulevana myös osaan soveltamisalalain etuuksista - mikäli työskentelyn on tarkoitus kestää vähintään

POSTIOSOITEPL 450
00101 Helsinki
Puhelin 020 634 11
Faksi 020 634 5058**KÄYNTIOSOITE**Nordenskiöldinkatu 12
00250 Helsinki
etunimi.sukunimi@kela.fi

neljä kuukautta ja se täyttää palkkaa ja työaikaa koskevat ehdot.

Käytännössä se, että asumisen käsitettä ei ehdotetussa laissa sidottaisi kotikuntalakiin tai soveltamisalakiin, tekee asumisen määrittelystä toisaalta joustavampaa, mutta toisaalta se myös luo jälleen yhden asumiskäsitteen maahanmuuttajalle jo olemassa olevien lisäksi. Jollei asumista määritellä missään tarkemmin, voi se myös tietyissä tilanteissa aiheuttaa epävarmuutta tulkinnoista sekä pahimmassa tapauksessa eriarvoisuutta maahanmuuttajien välillä. Ehdotetun 2 §:n perustelujen mukaan väestötietojärjestelmään rekisteröitymistä voidaan pitää osoituksena asumisesta, mutta tällöinkin edellytettäisiin kotikuntamerkintää. Jos tämä on aina osoituksena asumisesta, tulisikin harkita, olisiko se selvyiden vuoksi aiheellista mainita pykälätekstissä, samoin kuin mahdolliset muut maininnat asumisen arvioinnissa huomioon otettavista seikoista.

Perustieto suomalaisesta yhteiskunnasta

Ehdotetun lain 7 § 1 momentin mukaan maahanmuuttajalle annetaan tietoa hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan yhteiskunnassa ja työelämässä sekä muista yhteiskunnan perusasioista. Lisäksi maahanmuuttajalle annettaisiin tietoa palvelujärjestelmästä sekä kotoutumista edistävästä toimenpiteistä ja palveluista. Perustieto annettaisiin kaikille Suomeen muuttaville oleskelulupapäätöksen tiedoksiannon, oleskeluoikeuden rekisteröinnin, määräaikaisen oleskelukortin myöntämisen tai kotikunta- ja väestötietojen rekisteröinnin yhteydessä. Ehdotetun pykälän perusteluissa todetaan, että tällä hetkellä valtakunnallisesti puuttuu yhtenäinen perustietopaketti, joka olisi tarkoitettu kaikille Suomeen pitemmäksi aikaa muuttaville.

Kela on mielellään mukana perustietopaketin suunnittelussa, sillä Kela tekee jatkuvasti yhteistyötä mm. maahanmuuttajille suunnatun Infopankki.fi-palvelun kanssa. Kelalla on lisäksi Kelan ja Verohallinnon yhteisen InTo-palvelupisteen puolesta kokemuksia sinne yhteyttä ottaneiden maahanmuuttajien tiedontarpeesta. Perustietopakettia suunniteltaessa tulisi huomioida jo olemassa oleva perustietoaineisto esimerkiksi viranomaisten omilla internet-sivuilla sekä yhteisen aineiston päivitysvelvollisuuksien määrittely riittävän tarkasti.

Tulkkaus

Ehdotuksen 5 §:ssä säädetään asianosaisena olevan maahanmuuttajan oikeudesta tulkin ja kääntäjän käyttöön ja viitataan myös hallintolakiin. Hallintolain mukaan tulkitsemisesta ja kääntämisestä huolehtiminen voi olla viranomaisen velvollisuus tai se voi olla harkinnanvaraista. Jos kyseessä on asia, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta, on se viranomaisen velvollisuus.

Kelan aloitteesta vireille tulevia asioita ovat esimerkiksi oikaisu-, takaisinperintä- tai väärinkäytösasiat. Näissä asioissa Kelalla on velvollisuus huolehtia siitä, että asianosainen ymmärtää, mistä asiassa on kysymys, ja että hänellä on riittävät edellytykset valvoa oikeuksiaan.

Kelan etuusasioissa on kysymys perustoimeentulon turvaamisesta (PL 19 §). Asiakkaan on tärkeä päästä selvyteen etuuksistaan, oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä menettelystä asiansa käsittelyssä. Tämän vuoksi Kelassa on ohjeistettu siten, että tulkki- ja käännöspalveluja voi olla syytä käyttää myös asiakasaloitteisissa hakemusasioissa. Palvelujen käyttö on tarpeen erityisesti asiain alkuvaiheessa, kun asiakasta neuvotaan hänen hakiessaan etuutta.

Ehdotetun lain 5 § ei näyttäisi siten laajentavan Kelan velvollisuuksia järjestää kääntämistä tai tulkkauksia maahanmuuttajille.

Kotoutumistuki

Työmarkkinatuen maksaminen kotoutumistukena edellyttää, että maahanmuuttajan ensimmäinen kotikunta Suomessa on merkitty väestötietojärjestelmään ja että hän noudattaa kotoutumissuunnitelmaa. Lisäksi edellytetään, että maahanmuuttaja on taloudellisen tuen tarpeessa ja täyttää muutoinkin työmarkkinatuen saamisen edellytykset. Kotoutumistukena maksettavaan työmarkkinatukeen sovelletaan samoja säännöksiä kuin normaaliin työmarkkinatukeen. Edellytyksenä on toisin sanoen mm. se, että hänen voidaan katsoa asuvan Suomessa soveltamisalain mukaisesti.

Kela esittää kotoutumistuesta luopumista

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että maahanmuuttajalle jatkossakin maksetaan kotoutumistukea, joka muodostetaan työttömyysturvalain mukaisesta työmarkkinatuesta tai toimeentulotuesta annetun lain mukaisesta toimeentulotuesta. Kela toteaa, että työttömyysturvaprosessien yksinkertaistamisen näkökulmasta olisi tarkoituksenmukaisempaa, että työttömälle työnhakijalle maksettavasta kotoutumistuesta erillisenä etuutenaan luovuttaisiin ja sen sijaan maksettaisiin työmarkkinatukea.

Työttömälle työnhakijalle maksettava kotoutumistuki on työttömyysturvalain mukaista työmarkkinatukea ja siihen sovelletaan työmarkkinatukea koskevia säännöksiä. Kotoutumistuki eroaa nimensä lisäksi työmarkkinatuesta ainoastaan siten, että sen edellytyksenä on voimassaoleva kotoutumissuunnitelma ja sitä voidaan maksaa myös rinnasteisten kotoutumistoimenpiteiden ajalta. Kyseessä on siis työmarkkinatuki, jota kuitenkin maksetaan kotoutumistuen nimellä. Kelan näkemyksen mukaan tämä tekee työttömyysetuusjärjestelmän monimutkaisemmaksi ja asiakkaalle vaikeammin hahmotettavaksi. Epäselvyyttä ilmenee esimerkiksi suhteessa muihin etuuksiin: muun muassa opintukilaissa estäväksi etuudeksi on mainittu työmarkkinatuki mutta ei kotoutumistukea. Kotoutumistuki kuitenkin on estävä etuus opintotuessa, koska se on työmarkkinatukea.

Kotoutumistuen toimeenpano on niin ikään työlästä. Teknisesti kotoutumistuki on oma etuuslajinsa, jonka päättymisoikeutta Kansaneläkelaitos joutuu seuraamaan ja joka tulee lakkauttaa ja muuttaa työmarkkinatueksi kotoutumistukioikeuden päätyttyä. Kela toteaa, että ei ole tarkoituksenmukaista, että samaa etuutta maksetaan tilanteesta riippuen eri nimellä. Kela ehdottaakin, että kotoutumistuen si-

jasta maahanmuuttajalle, joka on työtön työnhakija, maksettaisiin työmarkkinatukea. Jos maahanmuuttaja on täyttänyt työssäoloehdon, hän saisi normaalisti työttömyyspäivärahaa.

Lisäksi Kela esittää, että työttömyysturvalakiin lisättäisiin kohta, jonka mukaan maahanmuuttajien kotoutumistoimenpiteisiin voitaisiin osoittaa sekä työmarkkinatuen että työttömyyspäivärahan saajia, joilla on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma.

Muutos voitaisiin toteuttaa esimerkiksi siten, että työttömyysturvalain 10 luvun 1 §:ään lisättäisiin uusi 2 momentti, joka kuuluisi seuraavasti:

TTL 10 luku 1 § 2 mom.:

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin maahanmuuttajien kotoutumistoimenpiteisiin voidaan ohjata tai osoittaa maahanmuuttaja, jolla on voimassa oleva kotoutumisen edistämisestä annetun lain (xxx/20xx) 11 §:ssä tarkoitettu kotoutumissuunnitelma.

Samalla kumottaisiin tarpeettomana TTL 7 luvun 2 §, jossa tällä hetkellä säädetään oikeudesta työmarkkinatukeen kotoutumistukena. Lisäksi TTL 10 luvun 1 §:n 1 momentin 5 kohtaan tehtäisiin maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain muuttamiseksi kotoutumisen edistämiseksi annetuksi laiksi johtuvat muutokset. Koska rinnastamismahdollisuus työmarkkinatoimenpiteisiin esityksen mukaan poistetaan ja jatkossa työ- ja elinkeinotoimisto voi päättää, että kotoutumista edistävää omaehtoista opiskelua tuetaan samoin edellytyksin kuin työvoimapolitiittista aikuiskoulutusta, tulee 10 luvun 1 §:n 5-kohdan sanamuotoa näiltä osin muuttaa.

Edellä selostettu muutos takaisi jatkossakin maahanmuuttajille mahdollisuuden saada työttömyysetuutta kotoutumistoimenpiteiden ajalta silloin, kun henkilöllä on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma. Ehdotus ei siis huonontaisi kotoutumistuen saajien asemaa. Muutos mahdollistaisi myös perus- ja ansiopäivärahan piiriin kuuluvien maahanmuuttajien ohjaamisen sellaisiin kotoutumistoimenpiteisiin, jotka tähän asti on rinnasteisina toimenpiteinä rajattu vain kotoutumistukena työmarkkinatukea saaviin työnhakijoihin. Tämä lisäisi yhdenvertaisuutta ja parantaisi niiden henkilöiden asemaa, jotka Suomeen tultuaan ovat olleet työelämässä ja siten saaneet oikeuden työttömyyspäivärahaan. Lisäksi muutoksen myötä maahanmuuttajalla olisi oikeus työttömyysetuuteen joko työmarkkinatukena tai työttömyyspäivärahana jo ennen kotoutumissuunnitelman laatimista, jos hän muutoin täyttäisi työttömyysetuuden saamisedellytykset. Kotoutumissuunnitelman laatimisen jälkeen hänellä olisi mahdollisuus osallistua työttömyysetuudella tuettaviin kotoutumistoimenpiteisiin. Ennen kaikkea muutos selkeyttäisi työttömyysturvajärjestelmää, kun kotoutumistuesta erillisenä etuutenaan luovuttaisiin.

Kotoutumissuunnitelman kesto

Hallituksen esitysluonnoksen 12 §:n 2 momentin mukaan maahanmuuttajan ko-

kotoutumissuunnitelman kesto määräytyy yksilöllisesti. Ensimmäinen kotoutumissuunnitelma laaditaan enintään yhden vuoden ajaksi. Oikeus kotoutumissuunnitelmaan päättyy kolmen vuoden kuluttua siitä, kun kotoutumissuunnitelman laatimisesta on päätetty.

Ehdotetun 12 §:n 3 momentin mukaan aikaa, jona maahanmuuttajalla on oikeus kotoutumissuunnitelmaan, voidaan pidentää enintään kahdella vuodella. Jos kotoutumissuunnitelmaa ei tilapäisesti ole voitu toteuttaa esimerkiksi sairaudesta tai muusta siihen verrattavasta syystä, kotoutumissuunnitelmaan oikeuttavaa aikaa pidennetään vastaavasti.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan kotoutumissuunnitelma voi siten kestää alle vuodesta viiteen vuoteen ja jopa tätä pidempäänkin, jos suunnitelmaa ei tilapäisesti ole voitu toteuttaa. Voimassa olevan työttömyysturvalain 7 luvun 2 §:n mukaan maahanmuuttajalla on oikeus työmarkkinatukeen vain kotoutumistukena maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemistä seuraavan kolmen vuoden aikana. Kotoutumistuen maksamisen edellytyksenä on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma.

Hallituksen esitysluonnoksessa ei ole esitetty muutoksia työttömyysturvalakiin. Kela toteaa, että mikäli kotoutumissuunnitelman kesto voi vaihdella alle vuodesta jopa yli viiteen vuoteen, on tämä ristiriidassa työttömyysturvalain 7 luvun 2 §:n kanssa. Esitys voisi teoriassa johtaa tilanteeseen, jossa henkilön oikeus kotoutumissuunnitelmaan kestäisi alle kolme vuotta eikä hänellä siten olisi oikeutta kotoutumistukeen suunnitelman voimassaolon lakattua. Tällöin myöskään työmarkkinatukea ei voitaisi maksaa ennen kuin maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemisestä on kulunut kolme vuotta.

Mikäli kotoutumistuki edelleen säilytetään omana etuutenaan, tulee kotoutumistukea koskevaa työttömyysturvalain 7 luvun 2 §:ää Kelan käsityksen mukaan muuttaa. Työttömyysturvalain muutokset tulisi tehdä samassa yhteydessä kuin kotouttamislain muutokset. Kela ehdottaa, että pykälän sanamuoto tällöin kuuluisi seuraavasti:

TTL 7 luku 2 §:

Maahanmuuttajalle työmarkkinatuki maksetaan kotoutumistukena siltä ajalta, jona hänellä on voimassa oleva kotoutumisen edistämisestä annetun lain (xxx/20XX) 11 §:ssä tarkoitettu kotoutumissuunnitelma.

Muutos selkeyttäisi lakia, kun kotoutumistukioikeus kestäisi yhtä kauan kuin kotoutumissuunnitelma.

Kotoutumistuen käytännön toimeenpanossa ongelmia ovat aiheuttaneet muun muassa tilanteet, joissa henkilö on ohjattu työllistymistä edistävään palveluun kotoutumistuella, mutta hänen oikeutensa kotoutumissuunnitelmaan päättyy kesken palvelun. Maksajalle on siis annettu työvoimapolitiittinen lausunto kotoutumis-

tuesta ja lausunto oikeudesta etuuteen palvelun ajalta, ja näiden lausuntojen päättymispäivät eroavat toisistaan. Tällöin oikeus kotoutumistukeen päättyy kesken palvelun ja etuus tulisi vaihtaa työmarkkinatueksi. Kela esittääkin, että ohjaaminen työllistymistä edistävään palveluun katsottaisiin ehdotetun 12 §:n 3 momentissa tarkoitetuksi syyksi pidentää maahanmuuttajan oikeutta kotoutumissuunnitelmaan, ja tällöin oikeus kotoutumissuunnitelmaan kestäisi aina palvelun loppuun saakka.

Kela korostaa kuitenkin, että ensisijaisesti kotoutumistuesta tulisi luopua ja sen sijasta maksaa työttömänä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle työmarkkinatukea.

Kotoutumissuunnitelman laatimista edeltävältä ajalta maksettava etuus

Voimassa olevan maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 12 §:n mukaan maahanmuuttajalla ei ole oikeutta työmarkkinatukeen 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun kolmen vuoden aikana muutoin kuin kotoutumistukena. Saman lain 14 §:n mukaan maahanmuuttajalle myönnetään kotoutumistuki, kun kotoutumissuunnitelmasta sovitaan. Vastaavasti voimassa olevan työttömyysturvalain 7 luvun 2 §:n mukaan maahanmuuttajalla on oikeus työmarkkinatukeen vain kotoutumistukena maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemistä seuraavan kolmen vuoden aikana. Toisin sanoen maahanmuuttajalla ei ole oikeutta työmarkkinatukeen kolmen ensimmäisen vuoden aikana muutoin kuin kotoutumistukena, ja kotoutumistukea taas ei voida maksaa ennen kuin kotoutumissuunnitelma on myönnetty. Nykyisin työttömälle maahanmuuttajalle voidaan myöntää vain toimeentulotukea ennen kotoutumissuunnitelman laatimista.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että työnhakijaksi rekisteröityvä maahanmuuttaja saisi jatkossa työmarkkinatukea työhaun alusta lukien, jos hän muutoin täyttää sen edellytykset. Hallituksen esitysluonnoksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan, "(m)ikäli kotoutumissuunnitelman laatiminen aikanaan arvioitaisiin tarpeelliseksi, kotoutumissuunnitelman voimassaolon ajalta maksettaisiin samaa etuutta, mutta kotoutumistuen nimellä".

Etuuslajin vaihtaminen työmarkkinatuesta kotoutumissuunnitelman laatimisen jälkeen kotoutumistueksi ja mahdollisesti kotoutumissuunnitelman voimassaolon lakattua jälleen takaisin työmarkkinatueksi, aiheuttaisi suuria täytäntöönpano-ongelmia ja näyttäytyisi asiakkaalle erittäin vaikeaselkoisena. Etuuslajin muuttaminen vääjäämättä aiheuttaisi lukuisia oikaisu-, regressi- ja kuittaamistilanteita. Mikäli asiakas ei antaisi suostumustaan päätöksen oikaisuun, joutuisi maksaja pyytämään päätöksen poistamista työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta. Asiakkaan olisi vaikea ymmärtää, miksi hänelle aiheutuu lisä- ja liikamaksua siitä syystä, että ainoastaan etuuden nimi vaihtuu. Kela korostaa, ettei ole tarkoituksenmukaista hankaloittaa etuuden toimeenpanoa ja monimutkaistaa etuusjärjestelmää pelkästään sillä perusteella, että samaa etuutta maksetaan eri nimellä.

Lisäksi Kela huomauttaa, että ehdotuksessa ei ole esitetty muutosta työttömyys-

turvalain 7 luvun 2 §:ään, jonka mukaan maahanmuuttajalla on oikeus työmarkkinatukeen vain kotoutumistukena maahanmuuttajan ensimmäisen kotikunnan väestötietojärjestelmään merkitsemistä seuraavan kolmen vuoden aikana. Työttömyysturvalaki ei tällä hetkellä mahdollista työmarkkinatuen maksamista kotoutumissuunnitelman laatimista edeltävältä ajalta. Mikäli edellä selostettu muutos toteutetaan, tulee myös työttömyysturvalaki saattaa tältä osin sopusointuun kotouttamisen edistämisestä annetun lain kanssa.

Osallisena Suomessa -kokeilu ja lasten kotihoidon tuki

Ehdotetussa lakiluonnoksessa on säännös, jonka mukaan laissa tarkoitettuun koulutukseen osallistuvalla maahanmuuttajalla säilyisi oikeus kotihoidon tukeen, vaikka lapsi olisi kunnallisessa päivähoidossa vanhemman osallistuessa kotoutuskoulutukseen.

Lapsen osallistuessa kunnalliseen päivähoitoon ei oikeutta kotihoidon tukeen olisi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukaan. Jotta oikeus kotihoidon tukeen säilyisi, tulisi asiasta säätää erikseen myös laissa lasten kotihoidosta ja yksityisen hoidon tuesta. Jos muutos toteutuisi ehdotetun kaltaisesti, Kela haluaa kiinnittää huomiota alla esitettyihin seikkoihin.

Noudatetun käytännön mukaisesti kunnat ilmoittavat Kelaan kunnallisen päivähoiton aloittaneista lapsista, ja tämän impulssin perusteella Kela lakkauttaa tuen näiltä perheiltä. Vanhemmilla itselläänkin on ilmoitusvelvollisuus. Jos esityksessä tarkoitettua päivähoitoa ei pidetä ns. valintaoikeuden käyttämisenä eli lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n mukaisena hoitona, joka estää kotihoidon tuen maksun, ei kunnan tulisi näistä lapsista lähettää Kelaan päivähoiton aloittamisilmoitusta. Muuten on riskinä että tuki lakkautetaan myös näiltä perheitä joilla siihen hallituksen esitysluonnoksen mukaan olisi oikeus. Selvyiden vuoksi kunnan olisi kuitenkin hyvä lähettää esim. erillinen ilmoitus tai lausunto siitä, että perheellä on edelleen oikeus kotihoidon tukeen lapsen päivähoidosta huolimatta, sillä vanhempi osallistuu koulutukseen. Näin tieto voitaisiin ainakin kirjata Kelan sähköiseen asiankäsittelyjärjestelmään. Kelan ei kuitenkaan tulisi joutua arvioimaan sitä, onko vanhemman koulutus lakiluonnoksessa tarkoitettua koulutusta ja onko oikeus kotihoidon tukeen edelleen, vaan tiedon pitäisi tulla kunnasta.

Esitetyn pykälän perusteella jää epäselväksi, onko tarkoitettu että nimenomaan kotihoidon tuen saaja osallistuu koulutukseen. Tuen saajahan voi hyvin olla myös puoliso. Esimerkkinä voisi mainita tilanteen, jossa molemmat vanhemmat ovat kotona ja tuki on myönnetty ja maksettu perheen isälle, mutta käytännössä äiti on kuitenkin hoitanut lapsia. Jos äiti menee kotoutumiskoulutukseen ja lapset päivähoitoon, niin onko perheellä oikeus kotihoidon tukeen edelleen? Tätä voisi tarkentaa pykälässä. Vaihtoehtoisesti tulisi säätää, että harkinta jäisi kunnalle ja kunta ilmoittaisi Kelalle maksetaanko tukea edelleen vai ei.

Tiedonsaantioikeus

Ehdotetun lakiluonnoksen 55 §:ssä säädetään viranomaisten tiedonsaantioikeu-

desta. Ehdotettu säännös vastaa suurelta osin voimassaolevan kotouttamislain 41 §:ää. Nykyisessä kotouttamislain 41 §:ssä on kuitenkin ensimmäisessä momentissa erikseen mainittu Kela, joka ehdotetusta säännöksestä puuttuu. Ehdotettuun 55 §:n 1 momenttiin tulisi edelleen lisätä myös Kela tahona, jolla on oikeus saada kyseiset tiedot.

Lisähuomiona mainittakoon, että yksityiskohtaiset perustelut 55 §:n 2 momentille näyttävät epähuomiossa siirtyneen 56 §:n alle.

Muita huomioita

Ehdotetun lain 20 – 25 §:ssä säädettäisiin kotoutumiskoulutuksen järjestämisestä sekä omaehtoisen opiskelun tukemisesta. Näiden toimenpiteiden on tarkoitus korvata nykyisessä laissa olevat rinnasteiset kotoutumistoimenpiteet, joten vastaavat muutokset tulee tehdä myös työllistymistä edistäviä palveluita koskevaan työttömyysturvalain 10 lukuun.

Kela toteaa lisäksi, että hallituksen esitysluonnoksessa käytetään joissain kohdin (esim. sivulla 11) ilmaisua 'työvoimapoliittinen toimenpide'. Työvoimapoliittista toimenpidettä ei enää 1.1.2010 jälkeen määritellä työttömyysturvalaissa. 1.1.2010 alkaen työttömyysturvalaissa käytetään käsitettä 'työllistymistä edistävä palvelu'.

Lakimies

Suvi Rasimus